

Gezinsvertegenwoordiger Scheiding en Ouderschap

Voor netwerkpartners

Als onderdeel van het programma Scheiden zonder Schade starten regio Oost-Brabant¹ en regio Den Haag² met de eenjarige pilot Gezinsvertegenwoordiger Scheiding en Ouderschap (hierna: gezinsvertegenwoordiger). De pilot richt zich op gezinnen die besloten hebben uit elkaar te gaan, of al gescheiden zijn, en het lastig vinden om samen tot goede afspraken over de kinderen te komen en die ook uit te voeren. Doel van de pilot is een versnelling van het proces waardoor er eerder duidelijkheid is voor ouders en kinderen en oplopende strijd wordt voorkomen. De pilot loopt tot oktober 2021. Middels onderzoek wordt inzicht verkregen in de resultaten en geleerde lessen.

Aanleiding

Tijdens een scheiding of bij veranderende omstandigheden na een scheiding, is het voor veel ouders lastig overzicht te bewaren. Veel aandacht gaat uit naar het regelen van allerlei zaken. In juist deze situatie kan het fijn zijn voor ouders als er iemand is die de ouders ondersteunt om het overzicht te krijgen en te bewaren. Binnen de gemeente en daarbuiten kunnen verschillende professionals adviseren en of geraadpleegd worden indien nodig (denk aan juridisch, fiscaal, psychische ondersteuning), zodat ouders weer toekomen aan het ouder zijn en het belang van de kinderen niet uit het oog verliezen. De gezinsvertegenwoordiger heeft een coördinerende rol.

Hoe werkt de gezinsvertegenwoordiger?

Door de inzet van een gezinsvertegenwoordiger staat er een neutrale derde naast het gezin die objectief en vanuit het perspectief van alle betrokkenen door het proces van scheiding heen helpt. Het is immers logisch dat ouders door al wat op hen afkomt in een scheiding niet altijd helder hebben wat helpend is voor hun kind. Door een gezinsvertegenwoordiger in de arm te nemen, houden ouders samen met de gezinsvertegenwoordiger tijdens en na de scheiding regie over het gehele proces.

In uw gemeente is de gezinsvertegenwoordiger werkzaam fungeert hij/zij als 'spin in het web', vergelijkbaar met het werk van een gezinsvoogd in het gedwongen kader of een gezinscoach in het vrijwillig kader. De gezinsvertegenwoordiger zorgt voor de juiste ondersteuning en hulp in afstemming met het gezin, het sociaal netwerk en de betrokken professionals. Hij/zij legt als dat nodig is verbinding met andere betrokken instellingen en organisaties en coördineert en bewaakt de voortgang. De verwachting is dat ouders hierdoor sneller en beter door het proces heenkomen, ondersteund door het eigen sociaal netwerk. Ook kunnen ze op een positieve manier voor hun kinderen samen het ouderschap invullen, waardoor de kinderen zo min mogelijk schade van de relatiebeëindiging ondervinden.

De taken van een gezinsvertegenwoordiger

De gezinsvertegenwoordiger begeleidt ouders die besloten hebben uit elkaar te gaan, of al gescheiden zijn, en het lastig vinden om samen tot goede afspraken over de kinderen te komen en die ook uit te voeren. Hij/zij bespreekt met ouders wat er allemaal rond de scheiding geregeld kan worden en waarover ouders afspraken willen maken en stelt ouders in staat om te bepalen welk doel zij willen bereiken, welke afspraken zij willen maken, en wat dit voor de verschillende gezinsleden betekent.

De gezinsvertegenwoordiger stelt aan de hand van een gemeenschappelijke vraag van ouders een plan van aanpak op, waarin staat wie waarmee geholpen wil worden en wat de gemeenschappelijke

---

¹ De pilot start in gemeenten Asten, Geldrop-Mierlo en Waalre, Meierijstad en Uden.

² De pilot start in de regio Haaglanden en gemeenten Gouda en Westland.

hulpvraag is. De gezinsvertegenwoordiger bespreekt hoe de afspraken uitgevoerd worden en wie bij de uitvoering wat gaat doen of wat het gevolg is van het niet maken van afspraken.

Bij een (echt)scheiding kan de gezinsvertegenwoordiger op verzoek van ouders of rechtbank ook als informant in de gerechtelijke procedure optreden. De samenwerkingspartners worden nadrukkelijk uitgenodigd om relevante informatie over het gezin te delen met ouders en de gezinsvertegenwoordiger, zodat zij allen op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in dit gezin. Mede hierover worden afspraken gemaakt tussen ouders en de gezinsvertegenwoordiger.

Het doel van de inzet

Doel van de inzet is dat kinderen zo snel mogelijk duidelijk krijgen of hun ouders gezamenlijk gedragen afspraken kunnen maken over hun zorg en opvoeding en zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Ze worden niet belast met volwassen scheidingszaken. De gezinsvertegenwoordiger zorgt dat er ondersteuning is van het sociaal netwerk, dat hulp zich niet opstapelt of herhaalt en mogelijk extra hulp ingezet wordt als dat nodig is.

Een samenwerkingsovereenkomst: vrijwillig, niet vrijblijvend

Het inzetten van een gezinsvertegenwoordiger is voor ouders kosteloos en vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Beide ouders gaan samen met de gezinsvertegenwoordiger een samenwerking aan om tot afspraken te komen. Mocht dat niet lukken binnen een redelijke periode, en merkt de gezinsvertegenwoordiger dat kinderen er aanzienlijk last van ondervinden met mogelijk langdurige schade tot gevolg, dan wordt de casus voorgelegd aan de jeugdbeschermingstafel. Op de jeugdbeschermingstafel wordt besloten of de Raad voor de Kinderbescherming al dan niet onderzoek gaat doen naar de noodzakelijkheid van een kinderschermingsmaatregel.

Verwijzing

Ouders komen met de gezinsvertegenwoordiger in contact door verwijzing na triage van een professional (zoals (POH) huisarts, leerkracht, pedagogisch medewerker, jeugdprofessional, lokale toegang, advocatuur, mediator, Veilig Thuis, jeugdbescherming (GI's), Raad voor de Kinderbescherming), of laagdrempelig via eigen initiatief bij het Kenniscentrum Kind en Scheiding, ook bij nieuwe escalatie ná de scheiding. Ook kan in sommige gevallen de rechter bij een zaak waar nog geen gezinsvertegenwoordiger betrokken is, de ouders adviseren een gezinsvertegenwoordiger in de arm te nemen. Neem voor vragen over verwijzing contact op met het sociaal wijkteam. Primaire verwijzers zijn bovengenoemde professionals.

Over het programma Scheiden zonder Schade

Als ouders uit elkaar gaan, betekent dat vaak schade voor kinderen. Met het programma Scheiden zonder Schade wil de overheid dit zoveel mogelijk voorkomen. Zie voor meer informatie over het programma <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/ouderschap-en-scheiding>.